

پنجشنبه - ۵ شباط ۱۳۲۴

محرطام

MOUHIT
Illustration Hebdomadaire

مؤسسه‌ری: فائز صبری، عبیراه اسعد

مدیر و سر تحریر:

فائز صبری

اداره خانه‌سی:

یکی پسته‌خانه آرقه‌سند اسکی ضابطیه سواقعه
۲ نومردلی دائرة مخصوصه در:

شرائط اشترا:

درسمادته سنه‌کی ۱۰۰۸ آلتی آلتی
۵۴ غروشدر

آبونه بدلی بوجه بیشین استیفا اولتور

نسخه‌سی: ۲ غروش

معاونین تحریریه‌سی:

مکتبوزک و جودلریله افتخار ایندیکی مشاعیر
محرریندن مرکبدر

شرائط اشترا:

ولایته سنه‌کی ۱۲۰۰ آلتی آلتی ۶۰
غروشدر. ممالک اجنبیه ایچون سنه‌ک ۲۶
آلتی آلتی ۱۴ فراقدر.

Directeur et rédacteur en chef:

FAIK SABRI BEY

Bureaux: Rue Eski Zaptié, près
la nouvelle poste No. 2
CONSTANTINOPLE

Prix: 2 Piastres

نومرو: ۱۵ هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولتور سیاسی، ادبی، علمی، فلسفی رسلی غزته در جلد: ۱

یکی هیئت وکلا — Nouveau Cabinet

یکی صدراعظم حسین حلمی پاشا حضرت‌تلی

S. E. Husséin Hilmi Pacha, Nouveau grand Vizir

اوزون بر سفری پورویهرکی پیتیرمشدم ،
توان خوار بر یوکی صیرتمده طاشیهرقی کوتور-
مشدم که : بو قادر پورغون ، بو قادر بیحال
قالمشدم . بوتون مفصللرم بر حلتوارک دیشلری
آراشده کیریایور . قیریایور کی . . .

قاج آیدر شو اضطرابخانه قسوت انکیزدن
طیشاری حیققم ، بر آرز کزیک نصیب اولم-
مشدی . او قادر راحت ، او قادر آسوده ،
شووجه دنیانک هراحتیاجندن ، هراحتراستندن
او قادر مستغنی ووازاقت ایدم . بویه آسوده
وراقت بر حیات ، نیچون خسته اولمیدی ؟ .
مادر وطنک سینه صاف و معزنی هرکون
تکمه لاین دیواستبدانک نه قادر قهر واساقتی
وارسه هپسی ، کونک وکیجهنک هر دقیقه سنده
یشی یارجه لایوردی . جهانده نه قادر ممکنسه
او قادر آجی بر محرومیت ایچنده ایدم . هیچ
کیسه ایچون کوروله سینی منعه امکان تصور
اولونامایان کوشی کورومه یوردم . اقربایی ،
اخوانی ، هنوز ایکی آی و بر قاج کونلک
اولادیمی ، هیچ . . . هیچ برنی کورومه یوردم .
و ، صوکر . . . یکریمی دورت ساعته
آنحاق کوندوزلی ، و آنحاق ایکی ساعت
قادر او یویایبیلکم بوتون کیجهلری . بو پیس
مزلقه محتک طواوتندن ، دیوارلرندن ،
قووقلرندن هجوم ایدن ، یاغان حشرات ایله
تابصباح اوغراشمق ، دیدنیک . . .

ایشته بو اشکنجهلر ، بوتون حیاتی ، بلکه
حیات معنویمی بیهل چوکرتمش ، بنی خسته
ایتمش ایدی .
بویه پورغون ، بیحال یاناعمه اوزانمش ،
صاغ دیرسکی یاصدیفه دایایهرق ، باشم اووجک
ایچنده ، اوایله مفتور . . . خسته ، دالمشدم .
طیشارده ، جرائم عادی و عسکریه محکوملری
برافه بندلرک آشنای یوقاری قوشمه لری ،
زنجیر صدارلی ، آیق باطیریدیلری ، غاردیانلرک
سوکوب صایارق تهدیدلی باغیرمه لری ؛ مقابلنده
بر خیق ! . . . دخی چیقمايان صویا ضربه لری ،
دماغمده بری برنی قووالایارق ، بری برینه
قاریشارق ، ماتی بر پریشانلق ، ماتی بر مظلمیت
ایله یووارلانیوردی . . .

اوخ ! . بر چامور یارجه سی کی ازیلشدم ؛
وارلغمدن خیرم یوقدی . غالباً دالارکی اولمشم ،

حیوانیتی تمامیه اوزرلرندن آتامالاری درکه
الآن انسانلر کروه . کروه اولارق ینه بری
برینک سعادتیه کوز دیکمکه بولونمشدر . فقط
صد هزار تشکرکه حال حاضرده شمس عرفان
و معرفت برج حقیقته دوغری تعالی ایتکمه
بولوندیغندن بر کون اولاجق که بشریت کسوه
حیوانیه سنی تمامیه بیرتوب شفاف وبارلاق قلی ،
صاف و شمیم روحی ایله سلسله خلوقاتک
یوکلک طبقه لرنده نشر انوار حقیقت ایده جک
آرتق انسانلر بری برینه مزج اولاجق . .
آیری ، غیری قالفاجق . . هپ عین بر شکل
وقایفه کیربله جک . . هپ عین بر فکر و اعتقاده
هپ عین بر امل و مقصوده چالیشیه جق . .
ایشته اووقت حیات ایدیه . سعادت حقیقیه عرض
کلیچهره ایتسام ایده جک در .

بافتیریولوغ - کبییاکر

عثمان نوری

زوالی سفیل

«الواح سیاه» دن [۱]

بیخیلاشمش قان رنگی کبی ایکرنج ،
وقارنلق بر احزیت عمیق ایله ملوت ، باصیق
بر طواون که : هر آراغندن ؛ سیای سیاه
استبداددن ، دواولی بر صاغانقا حالنده یاغان
بالایا کی ، تحته قوردوسی ، هر کیجه صباحلره
قادر یاغاردی .

بوکیجهده صباحه قادر اونلرله اوغراشدم .
آرتق پورغون ، یتاب ، بوتون برکیجهنک
بحال شکن دیدیمه سیله ، عادات خسته دوشمشدم .
هپ چکدکلریمک بالاشترک شهادتی اولان
یاناعمه اوزاندم .

اوشو ! . . کیجه یاریسی کوز قایاقلریه
بر آغیر کولله آسان او مستبد نرده . . او
آرتق قاجشیدی . یاریم ساعت اولکی وارلغندن ،
ازعاجندن ، شیعدی یالکز مخرش ، معذب
آجیلر قالمشدی .

نه قادر پورغون وخسته ایدم یاری ! . .

برلرنده نشانه بیهل قالامشدر . بوکاسب اونلرک
عندنده یالکز قوت و تدبیر ادامه حکومتک
یکانه واسطه سی ظن ایدلسی . . اصول اداره
حکومتک قوی اسلر اوزرنده تأسیس ایدلش بو-
لوناماسی در . دنیا بیهل تأثیر دهره دایامیور .
نرمه قالدی که افکار بشر ثابت قالسین . .
قالسینه ده یالکز بر فکرک ، یالکز بر قوتک
اسیر آمالی اولسون . . یاخوده جسم انسانیت
ثابت بر فکرک قربانی اولوب کیتسین ! . .

کون کی آشکاردرکه آفتاب مدنیت شرقده
دوغمش . . یوکلشم ، غریبه دوغری ایلرو-
له مش . . شمعی آسمان غریک اوج بالاسنه
وارمش . . سمت رأسنه چیقمش سیر ایدیور .
احتمال که بر قاج عصر صوکر یاواش یاواش
انخطاطه یوز طوناق . . غروب ایدوب یکی
بر دنیانک دیکر بر عالمک آفاقده ششمه پاش
معرفت اولاجق . اووقت شمعیکی اوزارمدنیت
برده سیاهه بوردونه جک . . بلاد معموره خرابه
زار ، دونه جک . . برنده اونلر ، یوسونلر
یته جک وخوش و طبوره جولانکه اولاجق .
فقط مدنیت حاضرملک تعقیب ایله دیکر شهره
حقیقت غایت اساسی . . قون مادیه ، علوم
تجربیه اوزرنه مستددر . لوی علم و معرفت
جهل و نادانی دی داغیده رق . انسانلری عین بر
فکرک اطرافنده توحید ایتکه باشلامشدر .

تاریخ بشر خلقت آدمدنبری برکوزدن
کیربله جک اولورسه فکر انسانیتک دائماً بر نقطه
عالیه وصول مقصدیه ترقی و تکمله میال
اولدینی تطهار ایدرکه اوده حقیقت در . استحصال
حقیقت اوغرنده چالیشان انسانلر هپ عین فکر ،
عین مسلک صاحبی اولمشلر . . اساساً حائر
اولدقلری حیل اخوتی کیتدکجه تقویه و تحکیم
ایدهزک قردشکلرینی اکلاشلردر . انسان
چالشدیجه فکری پارلار ، افکار منوره صاحبی
اولانلر انسانیتی تقدیر ایدرک بری برنی
سورلر . جهل و نادانی انسانی حیوان درکسته
ایندرر . بری برینه بر دشمن بی آمان قیلار .
نته کیم ابتدای ظهور بشرده حیات آدم قانی
قانی مبارزله ، مجادله لرله یکردی . ینه اوکوه

تئاتر و تنقید

آزاده و یاخود — یادوا و حاکی

درام ۵ پرده — مؤلفی و یقتور هوغو

بچن اقسام تپه پائی تیاتر سنده مکتب حقوق افندیلرند متشکل بر آماتور هیئت و یقتور — هوغو آزاده و لوسی، لوینادی . بو موضوع خطا لیه مالی، غریب اثرک تاشاسنده بولندق . آرتیستلر حقده بیان مطالعه ائندن اول بیسی تدقیقه تشبیه ایدم : آزاده و یقینی دضه ۱۸۳۵ نیسانده ته آفرانسه اویانادی . بو تاریخ هوغو تک حیانتک، حیات ادبیه و حیات روحیه سنک اگ اهیبتلی، اگ خصوصی پردوره سیدر . ۱۸۴۲ دان پری هوغو منتور درامه کچک اوزره منظوم درای ترک ایشدر . اوتاریخده صوک منظوم اثری «لوروا ساموز» اولدی . ۱۸۳۸ ده میدان انتشاره جیتان «روی بلا» قدر هوغو منظوم بر درام یازمامشدر . بو وقاصه تکامل آرمسده هوغو «لوکرهس بورجیا» «ماری تودوره» دراملرنی قلعه آلشدر . شو اوقاف مطالعه شونی اشته کاتی کایورک تیاتروده سریع التاز و آتی، مکرر القیشله آلیشش اولان هوغو آدقی منظوم و دوشونه دوشونه بیس یازمق زحمت و وقتی بکیمه منسدر . افکار عمومییه احتیاطی تأثیرلر بر اققندن زیاده سریع و متوالی ضربلر وورمی سومشدر .

یقتور هوغو عمومیت اوزره اگر منظوم بر درای اویه وجوده کتیر پوره لوکرهس بورجیا، ماری تودوری و بلخاسه آتزلوئی و اوجر هفتده یازدیقه قانع اولامق ممکن دکلدور .

یوتون بونره ۱۸۴۲ — ۳۵ آرمسده هوغو تک بر آتزیسک عاشق اولسنده علاوه ایدیکز . هوغو بو تاریخده تیاتر و عائله، قولیس، فوآیه حیانتیه قاریشش اولیور . بو اویله بر عالدرك اوراده صنعتکاری راحت بر افازلر . هر زمان «چاپوق بزه بر بیس ... موسک نهایتنه حاضر اوله جق» اصرندن قورقولهلماز .

هوغو بو ایکی سته ظریفده یالکنز صنعتیه منتون وجدی بر صنعتکار دکلدور . بو ایکی سته ایچنده آرنا تی، ماریون دهلوری، لوروا ساموزی یازان هوغویی بولهلماز . هوغوده بونی بر آتز صوکره ا کلامشدر . موقتیزلرکلره، و لوکرهس بورجیا تک آزاده لوک فئا و عادی نوع مظفر قیلعه عقی باشه کلرک خوش رفتاد شریعه بیه یه منظوم درامه غودت ایدپور . ۱۸۳۸ ده ظریف بر قاجمه عشق و بلاغت اولان روی بلاسی یازپور .

آزاده لوده ایشته بویه صرف آتورتور ایچون یازلش بر بیسدر . مؤلفه صانکه : «هزه اسرار انکیز بر خانی، اجاق و مظلم بر ظالم لازم؛ هدف ظلم و مشقت و تمیز بر مشقوه بلج و علوی بر عاشق ایشته رزه» دیشظن اولور . اوت . . یازدی که

مجیدیه بی و پردیکی حالده ده، اوراقی دیوان حردین چیقما دینی ایچون (؟) تخلیه ایدیله . یورمش . کاتب اوچ مجیدیه داها ایشته مش . — باباچم باشقا یارم یوق؛ دیه آغلامش، یالوارمش . کلن همشهریلرندن اودونج آل . . . یوقسه بورادن قورتولامازسک ! دیش . بر طرفرنده غار دیانه شدت امر ایدلش . . .

— ایشته بویه بلک بابا . . . هر کون بویه . . . شیمدی ده ریختیمه طاش طاشیمه کیده جکیز . بچن کون توتون آلتی ایچون همشهریم و لدی اوچ غروش آلمدی؛ اوفده غاردیان قایدی، بانا بر باکت بیرمیک توتون کتیدی . آرتق آغلا یوردی .

آوجیه بر قاج یاره صیقیشدریم؛ و دوانا پذیر بر خسته لغم مریض مأیوسینی تسلیه حزنیه بر قاجده سوز سوبلدهم . او بر قاج یاره و اوسوزلر، او کاقوت و سوسنج و یرمشدی . باشلی کوزلرنده بوتون بو معنارله، اک صمیمی تشکرلر اوقونویوردی .

غاردیان آنده بر باقراج صوایله قاینک اوکنده کورونجه، او، زور احتیاج ایله چالیدیغی قاچیر یکن پوصیه دوشمش عجبی بر خرسز تلاشیه لرزان و محترز، هان ایشینی بیتیره رک طیشاری فیزلادی . زوالی سفیل . . .

۱۵ کانون اول ۱۹۰۳

علی فخری

[۱] بو کونلرده ساحه مطبوعاته چیققی اوزره

اولان «الواح سیاه»، باشند باشه، دور استبدادک ترسانه زندانی، و طاش قیشله عقاخانلریله، منف و غربت خاطرات آلام و اکدارینی حاکی اولوب؛ اک تحملسوز بر فلاکتزده کلک آجیلرینی، یاره لرینی، ایشته شو اوقودیفغز «زوالی سفیل» لسان حزنیه تصویر ایدن، اون یدی لوحندن عبارتدر . قارئلریزه توصیه بی بر وظیفه قدر شناسی عد ایلرز .

نه به اوغرا دیغی بیهلمه یرک بر آنده صیجرام . طیردراق . . .

او، بنی برباد ایدن آلتخار کور و لوسیندن صوکره، قوجانان دمیر قانی آرقه سینده دایاندی؛ غاردیان . . . یاننده، باباچندن بلینه قادار قالین و آبری باقلا دیمر زنجیرله پرانغلی بر محبوس؛ محبوسک بر آنده سوپورکه، بر آنده بر باقراج صو . . .

بو پرانغه بند، بر بیکیک عسکر ایدی . فقط کور و نو یوردی که بیکیک لکندن یالکنز بر انقاض خراب قالش؛ آیری بر وجود، کنیش و قیرمیزی بر سیه، قالین آلم، بویوک آیاقلر . . . کوزلر، ینه یاریلدا یور، فقط غاردیانک صوباسینه معطوف . . . و محترز، تحفظکار بر یاریلی . . . یاری وجودینی صاران دمیرک و پردیکی زحقی جبر ایدن سرعت و چالاکیسی دخی او صوبایه عائد . . .

باباچیک دمیر طاقیلش یرینه بز یارچهرلی صارمش . فقط او صوبایک تهدید دائمیسی قازیشنده حرکتسزلک قابل اولمادیفندن، آغیر دمیرک آجی صدمه لری، او بز یارچه لرنده نفوذ ایدرک، باباچنی کیم بیلیرنه قادار یاره لامشک؛ طویراق و چامور ایچنده کی آیاغی، اورادن آقان کیرلی و آجیقلی قان یوللری ایله کربدار . . . آرتق بر جلاد طبیعتی آلتش اولان غاردیان، شو حقیر محکومک تهالکنی آت کوردی؛ بر صویا اوردی؛ و :

— اینی سوپور . . . شو کوشه لری، شو اور و مجکلری . . . کورمه یورمیسک . . . شیمدی ها ! . . .

اوت شیمدی ها ! . . . بر، بر قاج داها اوره بیلیردی؛ فقط اورمادی . بانا دونه رک : — بک بابا، ناصلسکز؛ راحتکزیانی . . . شیمدی بر باقراج صو داها کتیره جکم . . . دیدی .

آح . . . بوراده منفعت . . . او ظالم، اودنی، ریاکار، منفعت . . . دائما، دائما او . . . غاردیان، صو کتیرمک ایچون طیشاری چیقنجه، سوپورمکی بیتیرمک اوزره اولان پرانغلییه صوردم :

مدت محکومیتی تمام ایدلی ایکی آی اولمش . حبسخانه کاتبه، تکمیل واری ایکی

